

OTRINOVIH 80 LET

FRANCI PIVEC IN VASJA SAMEC

Januarja 2011 je Iko Otrin praznoval 80. rojstni dan. Ob tej priložnosti so mu številna slovenska kulturna društva izrazila najglobljo hvaležnost in občudovanje, plesalci pa ob poustvarjanju njegovih del gojijo izjemne občutke do mentorja, ki jih je popeljal v svet plesa.

Ika Otrina je v svet baleta popeljal Pino Mlakar s svojim *Vragom na vasi*, kar je spremenilo njegove umetniške nazore in življenje v celoti. Rosno mlad je postal član njegovega plesnega ansambla in popolnoma prepričan zagovornik njegove filozofije, da ples ni stvar mehanike, ampak stvar sporazumevanja. Vsaka kretnja je sporočilo. Kot njegov prvi učitelj je tudi on ostal vse življenje eksperimentalni koreograf in raziskovalec. Ne zavedamo se dovolj, koliko povsem novega je odkril v svojih trinajstih praznovedbah, uprizorjenih po lastnih scenarijih. Da je to žal res, je nedavno sam ponazoril s primerom svoje postavitve baleta $E = mc^2$, protesta proti atomski bombi, kar v Londonu neki drug koreograf pravkar reklamira kot svojo izvirno idejo, mi pa Otrinove inovativne in v šestdesetih zelo odmevne koreografije ne moremo pokazati, ker so jo v arhivu Televizije Slovenija preprosto zbrisali. Če si mislijo prihajajoči umetniki širiti prostor zase na takšen način, da brišejo odhajajoče, se umetnosti na sploh slabo piše!

Otrinovi umetniški opus je obsežen in sega v mnoge dele sveta in številne baletne hiše. A koncept, ki označuje njegovo ustvarjalno obzorje, se imenuje »ples«, ne »balet«. Ta dodatna širina je prišla še posebej do izraza pri njegovem raziskovalnem in pedagoškem delu, ki bi ga lahko opredelili kot Otrinovo šolo. Njegova metoda učenja plesa je cenjena v tujini, še posebej v Nemčiji, Italiji, Švici in Združenih državah Amerike. Navadno sam doda: »*Nemo propheta in patria*« (»*Nihče ni prerok v domovini*«).

Morda so njegov ustvarjalni značaj še najbolje opisali in utemeljili Glazerjeve nagrade, ki jo je prejel pred 15 leti: »*Iko Otrin je samosvoja umetniška osebnost, ki v svojih koreografijah tenkočutno združuje akademski ples s sodobnimi plesnimi tokovi. Ne gre mu za zunanji blišč in efekt, ampak za jasno dramaturško linijo in sporočilnost predstave. Takšne sinteze je sposobna samo ustvarjalna umetniška osebnost.*«

Za Otrina je samoumevno, za kulturna društva pa osrečujoče, da je ustvarjal tudi v folklorni dejavnosti. Odrske postavitve plesnega izročila je ustvaril za beograjski folklorni ansambel

Iko Otrin, tu še kot triinsedemdesetletnik.
(Foto: Janez Eržen, Ljubljana, 20. 11. 2004.)

Utrinek s predstave *V objemu sonca*.
(Maribor, 29. 5. 2004, iz društvenega arhiva.)

Kolo, za skopski Tanec in za več slovenskih folklornih skupin, še posebej na Štajerskem.

Z Akademsko folklorno skupino Študent se je srečal že v 60. letih prejšnjega stoletja. Bil je izobražen etnolog, glasbenik in koreograf, kar je dalo izjemno podlago poustvarjanju plesnega izročila. Za AFS Študent je v vseh obdobjih ustvarjanja in poustvarjanja postavil več koreografij, ki so jih odlikovale dinamičnost, sporočilnost, odrska in plesna perfekcija in raznovrstnost uporabe posameznih plesov. Predvsem pa je znal ustvariti plesalca (plesalko), da je na odru izražal energijo, bil mimičen, sposoben izražanja medsebojnih odnosov, bil igriv, imel občutek za prostor in odlično obvladal plesno tehniko.

Leta 2004, ob praznovanju 40-letnice delovanja Akademске folklorne skupine Študent iz Maribora je s tremi plesnimi zasedbami ustvaril nepozabno odrsko predstavo interpretacij plesnega izročila. Tega je na samo njemu svojstven način koreografsko in scensko obdelal, kar je bila tudi ena od njegovih dolgoletnih želja, ki jo je lahko uresničil prav na tem koncertu. *V objemu sonca* je bil naslov odrske stvaritve, kjer je bil na začetku pokazan prvinski gib skozi mističnost, končalo pa se je s plesno interpretacijo na znano skladbo Marjana Kozine *Bela krajina*. Po njegovi zaslugi je za sto in sto članov AFS Študent postalo vodilo njegova misel, da je ples del človekovega življenja.

Leta 2001 je predlagal ustanovitev društva za kulturno vzgojo mladih in leto kasneje je Miro Drevenšek ustanovil Kulturno-umetniško društvo Krog, ki sledi Otrinovi plesni filozofiji in ga sprejema kot svojega umetniškega mentorja. Zanj je bilo uvajanje otrok v plesno umetnost zmeraj v središču, saj so prvi koraki odločilni za vse življenje. Ni dvoma, da je izjemnih 300 ponovitev njegove koreografije *Baletni čevljički pripovedujejo* za otroke po vsej Sloveniji, ki še danes zagotavlja polne dvorane na baletnih predstavah. Nekoč je svojo koreografijo *Pike Nogavičke* na Cipcijev glasbo pospremil z naslednjo mislijo: »*Če si to priznamo ali ne, bi želeli v bistvu ostati otroci ... Da bi bili obenem močni in nežni, da bi lahko premagali vse probleme, da v sebi ne bi gojili sovraštva, da bi bili čisti in nedolžni, kot smo bili v otroštvu. Radi bi imeli nadnaravne sposobnosti in živeli v svetu domišljije, ne pa v tej vsakodnevnosti, ki je obremenjena z neusmiljenim bojem za preživetje ter polna sovraštva in preprirov, na katere se nam že gabi odzivati.*« Januarja letos, na svoj 80. rojstni dan, je zaklical po Radiu Maribor: »*Mladi, plesite! Vseeno kaj. Ples je življenje. Ples je veselje!*«

Nашega Ika Otrina žal ni več. Huda bolezen mu je preprečila uresničitev mnogih načrtov, nam – njegovim pa orosila oči. Zdaj smo še bolj prepričani, da moramo nadaljevati tako, kot nas je učil; profesionalno, odrsko in plesno dovršeno, izrazno in gledljivo.